

China: Xi-bama ou algo máis?

Description

Xi Jinping atópase no ollo do furacán en virtude dunhas prácticas de goberno que lle asocian cunha transformación radical dos mecanismos relativamente tradicionais vinculados á toma de decisións no seo do Partido Comunista chinés (PCCh) nas últimas décadas. Estes provían dunha institucionalidade pretendidamente conxuradora dos males que nas décadas previas derivaron nunha loita fratricida nas súas filas e nunha inestabilidade social e política que supuxo importantes custos de todo tipo para a sociedade chinesa.

Xi Jinping atópase no ollo do furacán en virtude dunhas prácticas de goberno que lle asocian cunha transformación radical dos mecanismos relativamente tradicionais vinculados á toma de decisións no seo do Partido Comunista chinés (PCCh) nas últimas décadas. Estes provían dunha institucionalidade pretendidamente conxuradora dos males que nas décadas previas derivaron nunha loita fratricida nas súas filas e nunha inestabilidade social e política que supuxo importantes custos de todo tipo para a sociedade chinesa.

Xi quixo abandeirar no seu goberno un estilo máis próximo á sociedade. Aquela visita en xaneiro de 2014 a un modesto restaurante de Beijing para comer bolos ao vapor ou a súa comparecencia nun vello hutong en días de alta contaminación na capital, presentaban a un líder equiparable a persoas comúns e correntes. En paralelo, a afirmación da súa esposa como “Primeira Dama”, un protagonismo público menos rixido do habitual ata no tratamento da súa persoa -caricaturizado, por exemplo, feito inédito entre os dirixentes chineses- ou a invocación ao “soño chinés”, aproximaban tendencias, expresións e conceptos homologables coa práctica habitual no mundo occidental en xeral e, máis concretamente, con EUA. Pode China equipararse en devanditos aspectos a EUA sen cambiar o seu sistema político?

En paralelo, conceptos como o Estado de Dereito, a independencia e imparcialidade da xustiza, etc., pasaron a soar con forza no vocabulario político evocándose como unha nova guía para unha gobernanza actualizada e fundada nun recoñecemento da lei como expresión dunha cultura política afastada do molde tradicional. Nestes anos, a maiores, deu ás a un proceso de acumulación e concentración de poder e ao fomento dunha práctica adulatoria con baixos niveis de tolerancia crítica que fan palidecer aqueles cánticos entoados a favor da mellora do exercicio de goberno. Recentemente, os medios chineses, trala súa visita ao novo centro de mando conxunto do Exército Popular de Liberación, creado tras unha profunda reorganización da súa estrutura, a maior da súa historia recente, Xi foi denominado como “comandante en xefe”, establecendo outro paralelismo co seu homólogo estadounidense.

Non falta quen observe unha especie de nova “revolución cultural” á vista do seu proceder, co pano de fondo dunha loita contra a corrupción dunha contundencia nunca vista. Ou, sensu contrario, dunha “contra-revolución cultural”. Pero non parece o caso. Nin moito menos.

Xi suscita o seu proxecto, en primeiro lugar, como continuísta. A súa observación de que “a reforma non nega o maoísmo nin o maoísmo nega a reforma” abunda en unificar un período histórico con non poucas -nin menores- contradicións, poñendo ambas etapas ao servizo do proxecto común de modernización do país ou, si se prefíre, de culminación do “soño chinés”. Isto implica unha asunción simultánea, desde o punto de vista histórico e non necesariamente político, das etapas precedentes.

Á súa vez, Xi suscita o seu proxecto como centralizador. A recentralización en curso da toma de decisións principais non contraría a descentralización administrativa, é dicir, a transferencia de competencias a poderes locais, tal como vén ocorrendo, pero resérvase capacidades para que desde o poder central e a través de grupos dirixentes específicos en materias crave poidanse adoptar decisións e velar pola súa aplicación para facer fronte aos intereses creados que traban a reforma. Levado isto ao máximo nivel pode supoñer, en efecto, unha rebaixa substancial da colexialidade.

Fronte a un EUA cun só presidente, China tería tantos presidentes efectivos como integrantes do Comité Permanente do Buró Político. Isto, en opinión de Xi -non sabemos si compartida de corrida polos outros integrantes do sanedrín chinés- non é propio dun sistema político cun deseño de alto nivel. En consecuencia, parece suxerir que é tempo de transcender

os condicionantes que en tempos de Deng empuxaron a plasmación informal deste modelo debendo evolucionar cos tempos. A centralización poñerá máis poder nas súas mans, tamén máis responsabilidade e autoridade.

Casar esta evolución co rexeitamento do liberalismo político de signo occidental, un maior control dos medios de comunicación, o énfase na lealdade partidaria e o debilitamento dos experimentos democratizadores de épocas precedentes abre un interrogante sobre o nivel de estabilidade política que pode procurar. Sen controis e equilibrios institucionalizados que favorezan a autonomía doutros actores sistémicos, non necesariamente idénticos aos das democracias occidentais, ese tipo de liderado pode agravar as tendencias autocráticas. E non debera ser ese o obxectivo perseguido. Ou éo?

APARTADOSTEMATICOXEOGRAFICOS

China e o mundo chinés

ETIQUETAS

China Obama PCCh Xi Jinping Democracia en Hong Kong

IDIOMA

Galego

Date Created

Maio 2, 2016

Meta Fields

Autoria : 3717

Datapublicacion : 2016-05-02 00:00:00